

- Beispielhafter Auszug aus der digitalisierten Fassung im Format PDF -

Synopsis plantarum phaenogamarum agro lipsiensi indigenarum

Karl Wilhelm Ludwig Pappe

Die Digitalisierung dieses Werkes erfolgte im Rahmen des Projektes BioLib (www.BioLib.de).

Die Bilddateien wurden im Rahmen des Projektes Virtuelle Fachbibliothek Biologie (ViFaBio) durch die [Universitätsbibliothek Johann Christian Senckenberg \(Frankfurt am Main\)](#) in das Format PDF überführt, archiviert und zugänglich gemacht.

S Y N O P S I S
PLANTARUM PHAENOGRAMARUM
AGRO LIPSIENSI INDIGENARUM.

C U R A
CAROL. GUILIELM. LUDOV. PAPPE
MEDIC. ET CHIRURG. DOCTOR.

LIPSIÆ, SUMPTIBUS LEOPOLDI VOSSII
MDCGCXXVIII.

VIRIS

**EXCELLENTISSIMIS, EXPERIENTISSIMIS,
AMPLISSIMIS, DOCTISSIMIS,**

**JOAN. GEORG. CHRIST.
LEHMANN**

PHILOS., MEDICIN. ET CHIRURG. DOCT., HISTOR. NATUR. IN
GYMNAS. ACAD. HAMBURGENS. PROF. ORD., BIBLIOTH. PUBLIC.
PRAEFECT., HORT. BOTAN. DIRECT., ACAD. LITTERAR. IMPER.
PETROPOLITAN., SOCIET. CAESAR. NAT. CURIOS. LEOPOLDINO-
CAROLINAE, SOCIET. NATUR. SCRUTAT. NEW-YORKIAN.,
HALENS., BEROLINENS., LIPSIENS., MARIENBURGENS., SOCIET.
BOTAN. GLASGOVIENSIS ET RATIONENSIS, SOCIET. HORTICULOR.
LONDINENS. ET BEROLINENS., NEC NON SOCIET. MINERAL.
JENENS. MEMBR. ORDINAR., SOCIET. MEDICORUM HAMBURGENS.
ET PHARMACEUT. GERMAN. SEPTENTRIONALIS
SODAL. HONOR. ETC.,

ET
GUSTAVO KUNZE,

PHILOS., MEDICIN. ET CHIRURG. DOCT., IN ACADEM. LIPS. PROF. EX-
TRAORD., BIBLIOTHEC. GÖTTLIERIAN. CUST., SOCIETAT. NATUR. SCRUT-
YATOR. ET OECONOM. LIPSIENS. AB EPISCVOLIS; ACAD. CAES.
NATUR. CURIOS. BRUNSVIGIENSIS ET MOSQVENSIS, SOCIET. PHYSICO-
MEDIC. DRESDENSIS, NAT. SCRUTAT. HALENS., MARIENBURGENS.,
MAGNO-FRANCOFURT., SILESIAE - VRATISLAV., OSTERLAND., LIN-
NEANAE PARISIENS., WERNERIAN., EDINBURGENS., OECONOM. HAS-
SICO-CASSELENS., BOTAN. RATISBONENS., PHYTOGRAPHICAE LYN-
DENSIS, PHARMACEVT. GERMAN. SEPTENTRION. RELL.,
MEMBRUM HONORARIUM A. ORDINARIUM,

**FAUTORIBUS AC PRAECEPTORIBUS SUMMA
REVERENTIA PROSEQUENDIS**

HAS STUDIORUM SUORUM PRIMITIAS

SACRAE ESSE VOLUIT

AUCTOR.

LECTURIS.

Erunt fortasse qui valde vituperent, maleque interpretentur tironem Florae conscribendae in se suscepisse provinciam. Ac profecto verissimum est, laborem hujusmodi non magnam solummodo requirere rei herbariae cognitionem, sed accuratissimam curam, ne vitiosi quid admittatur atque confusio. Quod quidem quum ipse satis cognitum perspectumque haberem, meamque optime intelligerem ingenii tenuitatem, vix huic operae manus admoveere ausus essem, praesertim quum per paucos tantummodo annos agrum perlustrare licuerit Lipsiensem, nisi summa fuisset liberalitas Exp. Kunzii, fautoris aestumatissimi, qui humanitate ipsi consueta, non solum auctor mihi fuit suasorque, ut laborem talem susciperem, sed herbarii sui librorumque libentissime mihi concessit usum. Hac vero supellectile fretus, eo cupidius occasionem mihi oblatam arripere non dubitavi, quo magis ipse, dum regionem Lipsiensem percurrerem, enchiridii botanici desiderassem praecepta, laboremque igitur meum quo nomina tantam et locos enumeravi natales, haud plane inutilem esse sperarem. Flora nimirum ante hos fere quadraginta annos a Baumgartenio edita, temporis nostro jam parum reperitur idonea, quum

et regionis naturam hoc tempotis spatio multis rebus videamus mutatam, et rei herbariae cognitio magis exculpta appareat.

In libello ipso elaborando *Enumerationem plantarum Germaniae Helvetiaeque indigenarum* ab E. Steudelio et C. F. Hochstettero Stuttgart. 826. 8. editam, et novissimas quasque mutationes complectentem ad amussim quidem elegi, sed recentiorum auctorum scripta nequaquam neglexi. In generum singulorum distributione eam praesertim sequutus sum institutionem, quam nova systematis Linnaeani editio a cl. Sprengelio nuperrime exhibita mihi praebuit, ea tamen ratione, ut non omnino in verba jurarem magistri, sed hinc inde ab illo discederem. Plantas vel dubias, vel a Baumgartenio aliisque agro Lipsiensi tributas, sed hodie desideratas, in notulas libello conjeci suffixas; novas, a Baumgartenio nondum laudatas asterisco notavi. Synonyma pauca, eaque necessaria tantummodo addidi.

Sed finem imponens praefamini, non possum non gratam meam piamque mentem iis publice spondere viris, qui praeter insignem Exp. Kunzii liberalitatem laborem meum benevole sustentarunt, Exc. Schwaegrichenio et Exp. Radio, cujus utriusque doctissimi viri consilia et specierum locorumque natalium additamenta haud mihi defuisse ex intimo gratulor.

Scripsi Lipsiae d. xxiii. Oct. MDCCCXXVII.

PROOEMIUM.

Floram regionis alicujus conscribenti in eo semper est elaborandum, ut primo et limites constituat, et regionis ipsius naturam exponat. Quod quidem etiamsi haud exiguam saepe praebet difficultatem, ita tamen necessarium est, ut eo neglecto non solum in elaborando sibi ipsi officiat calculum, quum certam ordinem nullam agnoscit, sed minorem quoque aliis praebet utilitatem. In eo autem florarum omnium fere auctores conveniunt, ut naturales fines caeteris praeferant, eas, quae fluviorum decursa et montium jugis solent constitui, nec quidem iniuste, quum ex observatione et experientia pateat, harum limitum praesentiam et regionis ipsius fere semper mutare naturam, florumque exinde formam alienare.

Exstat nimirum inter qualemcumque regionem plantasque ipsi indigenas connexus arctissimus, quum ex soli conditione, tum e temperie caeli ac situ redundans. Inter omnes etenim constat, plantarum naturam ita esse comparatam, ut singulae singularem fere requirant soli rationem, has rupibus inascei solent, illas e planitie ascendere nunquam; arenam alia nutrire vegetabilia, alia in humo muce lacte progeminare; plantas tandem in arenosis siccis obvias, jam primo aspectu ab his quae ex humidis ac paludosis emergunt, longe differre. Nec

minoris momenti est alterum illud quod modo attulimus, coeli temperies situsque regionum, calor ac frigus gradus diversi, pluviorum praesentia sive defectus, conditio ventorum aut impetuose saevientium, aut modice leuiterque spirantium, quippe quam omnia haec plantarum propagationi aut faveant, aut male procurent. His singulis rebus accurate perpensis eo deducimur, ut ex regionis contemplatione plantarum facilius cognoscamus physiognomiam, nec non ex illa vice versa soli et omnis regionis perspiciamus naturam.

Agri autem Lipsiensis pedibus circiter 300 maris superficie altioris latitudo borealis est $51^{\circ} 20' 17''$, longitudo orientalis $30^{\circ} 1' 30''$. Limes ejus ita haud dubie erunt constituendi, ut fluminem quo circumdatur decursum habeamus amissim, Salam nimirum, ripasque Muldae, cujus utriusque singularis Flora complures easque rariores plantas agro tribuit nostro. At vero quam non regio omnis naturalibus hisce cingatur limitibus, rem institimus ita, ut locos et illos recipereamus, in quos iter reditusque uno eodemque die fieri potest, ac non ultra sex horas ab urbe distantes.

Soli ea est ratio, ut exiguam tantum praebet diversitatem; desunt nimirum rupes, nisi exceperis saxa porphyrea quae Muldae ripas coercent; deest fere terra calcarea, omnium facile fertilissima et singulari plantarum nutritione conspicua. Ager fere omnis depressus, parum hinc inde in clivos ascendit, ingentibus tamen paludibus carens. Regionis maxima pars ex humo praesertim vegetabili ficta, argillosis latesisque interrumpitur stratis, tandem arena: ea tamen minus profunda, quo fit ut areniculae verae, *Plantago arenaria*, *Illecebrum verticillatum*, *Carex arenaria* et aliae plures aut plurae desiderentur, aut rarissimo tantum et sparsim occurrant.

Præter Muldam Salamque extremos agri nostri fines irrigantes, duorum imprimis fluviorum minorum ratio erit habenda, Plissæ nempe atque Elystri, qui quam maximam regionis hujus partem percurrant, huic ipsi singularem impertiant formam, et mutationes haud exiguas in illa producant. Innumeris enim ramis magnam plagam perrepunt, fossas multas aqua sua præterea implent, nemora in urbis vicinia posita cingunt, prataque includunt plerumque humida et denso gramine tecta. Omnis autem tractus his rivulis inclusus, exigua tantummodo vegetationis gaudet varietate, sylvae enim plerumque humidæ Quercus alunt, Carpinos, Tiliæ, Rhamnos, carent Fagis, Betulis et arboribus acerosis, fundam sicciores pauloque editiores amentibus. — Nec major eadem e causa herbarum existit diversitas, maxima enim observatur graminum caespitose et laete crescentiam abundantia; sylvas has omnes implent Primulæ, Leucium vernum, Veronica longifolia, Pulmonaria officinalis, Allium ursinum, præterque sylvestria Gramina cohors, Sanguisorba officinalis, Daucus Carota, Caidium Silaus, Cardamine pratensis, Senecio aquaticus atque sic porro. Inæunte vere Elystrum fere quotannis ex alveo suo egressa omnem regionem inundat circumjacentem, ac etiamsi interdum semina aliunde petita affert, multa tamen solet auferre, noxamque haud ita mediocrem parat indigenis.

Alter tandem accedit rivulus Parthæ obtinens nomen, prope Gross-Partham et Altenhaynam duplici fonte natus, Plissum serius tentans, præterque tangens humida turfosa, plantis paludosis nutriendis aptissima. Præterea magnus rivalorum numerus posset effleeri, quos quam minoris mihi videantur momenti, jam præterea omnes, unico tamen excepto rivulo Leber, qui in urbis Delitzschii ortus vicinia ac in Muldam prope Bitterfeldam effusus, fertilissima permeat prata ad molendinam

Benndorfianam sita, botanophilis grata, et rarissimis obsita plantis.

Coeli temperies in agro Lipsiensi est ea, ut et caloris et frigoris gradus reperiantur mediocres, humidior tamen aëris nostri inveniatnr conditio, vicinalique regionibus paullo frigidior, non ob ventorum occidentalium et borealium impetum majorem, sed ob sylvarum frondosarum humidarumque umbras, fluminumque inundationes crebriores. Hinc autem fieri solet, ut et ipsi fruges minus bene proveniant, serlusque maturitatem suam acquirant.

A procellis regio nostra tentatur rarissime, etiamsi ventorum magna observetur varietas, sed leniores minusque impetuose spirant quam in aliis regionibus nobis vicinis atque montosis.

Ex omnibus his jam satis superque apparet, exiguam plantarum varietatem in agro quem Lipsiensem vocamus esse conspicendam, praesertim si eam cum cunctis regionibus paullo remotis v. c. Halensi comparare velimus. — At enim vero, licet negari non possit, in pratis et sylvis urbi proximis varietatem illam oculos nostros delectantem desiderari, non plane tamen deest locorum plantas et magis diversas adeoque rarissimas nutriendum copia. His enim praecipuis collis Bienitz potest adnumerari, clivus versus occidentem situs, ex arenosis arvis paullo adscendens, ex parte siccus, Quercubus, Tiliis, Carpinis Betulisque ornatus. Huc magnam diversarum stirpium numerum unico loco collocatum videmus; in arborum enim umbra locupletissimis latent Galium campadulatum, Pulmonaria angustifolia, Cynanchum Vincetoxicum, Luzula albida, Liliun Martagon, Dianthus superbus, Hypericum montanum, Lathyrus sylve-

... und die nächsten 10 Seiten ...
... and the next 10 pages ...

CXC. SCLERANTHUS. *Lin.*

425. perennis *Lin.* 2. In agris arenosis, collibus, v. c. am Bie-
nitz, prope Rückmarsdorf etc. Jun. Oct. Baumg. 578. Reich. 82.
426. annuus *Lin.* ☉. In agris, arvis, inter segetes copiose. Jul.
Aug. Baumg. 577.

CXCI. CHRYSOSPLENIUM. *Lin.*

427. alternifolium *Lin.* 2. In pratis sylvaticis humidis, v. c.
inter Gohlis et Eutritzsch, prope Gundorf, Bienitz etc. Mart.
Apr. Baumg. 580. Reich. 81.
* 428. oppositifolium *Lin.* 2. In locis similibus v. c. im Ma-
cherschen Holze, prope Grimmam am Hospital sed rarius. Apr.
Mai.

T R I G Y N I A.

CXCH. STELLARIA. *Lin.*

429. nemorum *Lin.* 2. In nemorosis umbrosis, v. c. im Rosen-
thale, der Bürgerau etc. frequens. Mai. Jul. Baumg. 605. 1)
430. holostea *Lin.* 2. In dumetis et nemorosis, v. c. im Rosen-
thale, Leutscher, Schleussiger, Connewitzer Holze etc. frequens.
Mai. Jun. Baumg. 607.
431. graminea *Lin.* 2. In umbrosis, scipibus, v. c. im Rosen-
thale, Schleussiger Holze etc. in versuris agrorum prope den
Kohlgärten. Mai. Jun. Baumg. 608.
432. uliginosa *Roem.* 2. In uliginosis inter dem Hengst- et
Katzenberg et prope Nergau ad Grimmam. Mai. Jun. Baumg. 609.
* 433. glauca *Willd.* 2. In pratis sylvaticis humidis im Rosen-
thale, in der Nonne et in pratis ad Schoenfeld passim. Jun. Jul.

CXCIII. ARENARIA. *Lin.*

434. trinervia *Lin.* ☉. In umbrosis humidis frequens. Jun. Jul.
Baumg. 609.
435. serpyllifolia *Lin.* ☉. In arvis et agris sabulosis vulgaris
Mai. Jul. Baumg. 601.
436. rubra *Lin.* ☉. In arvis, et arenosis humidis haud infrequens.
Jun. Jul. Baumg. 602. 2)
437. tenuifolia *Lin.* ☉. (*Alsine viscosa* Schreb.) In agris are-
nosis ad collem Bienitz et in via publica ad Dübau, Jun. Aug.
Schreb. Spicil. 946. Baumg. 604.

1) *Stellaria dichotoma* *Lin.*, Baumg. 606. est planta Sibirica.

2) Hoc sine dubio pertinet *Arenaria marina* Baumg. 603.

CXCV. CUCUBALUS. *Lin.*

438. bacciferus *Lin.* ☉. In sepiibus, agrorumque versuris, v. c. prope dem Thongraben et alibi passim. Jun. Jul. Baumg. 595.

CXCV. SILENE. *Lin.*

439. inflata *Smith.* ♀. (Cucubalus Behen *Lin.*) In nemorosis siccis, ad vias, v. c. prope Gohlis, Pannsdorf, im Bienitz, ad Döben etc. passim. Jun. Jul. Baumg. 596. Reich. 84.
440. Otites *Pers.* ♀. (Cucubalus Otites *Lin.*) In arenosis siccis ad Dürrenberg, et in via publica qua Halam itur, rarior. Jul. Schwaegr. Topogr. II. p. 12. Reich. 84.
441. nutans *Lin.* ♀. In arvis montosis am Bienitz, in sylva academica etc. Mai. Jun. Baumg. 597.
442. noctiflora *Lin.* ☉. In agris ad Plagwitz, Connowitz, pratisque ad Lindenau, Merseburg etc. Jun. Jul. Baumg. 598.

P E N T A G Y N I A.

CXCVI. CERASTIUM. *Lin.*

443. aquaticum *Lin.* ♀. In aquosis, ad fossas, v. c. im Rosenthal etc. vulgare. Jun. Jul. Baumg. 623.
444. arvense *Lin.* ♀. Ad vias, in agrorum versuris copiose. Apr. Jun. Baumg. 624.
445. vulgatum *Lin.* ☉. In agris, pratis, versuris v. c. prope dem Kuchengarten, Connowitz etc. vulgare. Mai. Jun. Baumg. 619.
446. viscosum *Lin.* ♀. In pratis, pascuis, ad vias, prope Leutsch etc. varia. Mai. Jun. Baumg. 621.
- β. rotundifolium *Reich.* In umbrosis humidis v. c. dem Rosenthal.
- * 447. strigosum *Fries.* ♀. Ad paludem minorem prope Lindenthal raro. Jun.
448. semidecandrum *Lin.* ☉. In pascuis et arvis siccis v. c. am Bienitz passim. Mai. Jun. Baumg. 620.

CXCVII. LYCHNIS. *Lin.*

449. dioica *Lin.* ♀. (L. sylvestris et pratensis *Scåk.*) In umbrosis humidis ad Lindenau, Leutsch, Connowitz, Gundorf etc. frequens. Mai. Jun. Baumg. 613. Reich. 87. 88.
450. Flos Cuculi *Lin.* ♀. In pratis humidis vulgaris. Mai. Jul. Baumg. 611.
451. Viscaria *Lin.* ♀. In pratis et arvis siccis am Bienitz et ad Pegau passim. Mai. Jul. Baumg. 612.

CXCVIII. AGROSTEMMA. *Lin.*

452. *Githago Lin.* ☉. In agris inter segetes vulgaris. Jun. Jul. Baumg. 614. Reich. 87.

CXCIX. SPERGULA. *Lin.*

453. *arvensis Lin.* ☉. In agris sabulosis, inter segetes laevae ubique copiose. Jun. Jul. Baumg. 616.

454. *pentandra Lin.* ☉. In agris arenosis sterilibus prope Schoenfeld, Muldenstein, Düben. Apr. Mai. Baumg. 617. Reich. 88.

455. *nodosa Lin.* ♀. In pratis uliginosis ad Schoenfeld, Kleindülzig, Lindenthal, Plaussig, Bamdorf etc. frequens. Jun. Jul. Baumg. 618.

CC. OXALIS. *Lin.*

456. *Acetosella Lin.* ♀. In nemorosis umbrosis, v. c. in Rosenthale, et in alneto ad Gundorf. Apr. Jun. Baumg. 624. Reich. 86.

457. *stricta Lin.* ♀. (*O. corniculata* Baumg.) In cultis, olereosis, solo pingalori vulgatissima. Jun. Aug. Baumg. 625. Reich. 86.

* 458. *corniculata Lin.* ☉. In agris prope domum Petershöhe, ad Eutrützsch etc. haud infrequens. Apr. Sept. Reich. 86.

CCI. SEDUM. *Lin.*

459. *Telephium Lin.* ♀. In siccis montosis am. Bienenitz murisque pagorum v. c. Eutrützsch etc. frequens. Aug. Sept. Baumg. 626. Reich. 84.

460. *reflexum Lin.* ♀. In arenosis montosis ad Rückmarsdorf, Bienenitz. Jun. Jul. Baumg. 627. *)

461. *album Lin.* ♀. In muris et tectis [prope Merseburg] rarius. Jul. Aug. Baumg. 629. Reich. 85.

462. *aere Lin.* ♀. In apricis sabulosis vulgare. Jun. Jul. Baumg. 630. Reich. 85.

463. *sexangulare Lin.* ♀. In aridis arenosis prope Connowitz et alibi rarius. Jun. Jul. Baumg. 631.

CLASSIS XI.

D O D E C A N D R I A.

M O N O G Y N I A. ✓

CCII. LYTHRUM. *Lin.*

464. *Salicaria Lin.* ♀. Ad fossas, aquas, inque salicetis copiosissime. Jul. Sept. Baumg. 633. Reich. 89.

*) *Sedum rupestre Lin.* Baumg. 628. locis dictis non occurrit

465. *hyssopifolium* *Lin.* ☉. In agris humidis, inundatis inter Gohlis et Lindenau, prope Burghausen, Kleindölzig etc. Jul. Aug. Baumg. 634.

D I G Y N I A.

CCIII. AGRIMONIA. *Lin.*

466. *Eupatoria* *Lin.* ♀. In pratis, campis herbidis, versuris abunde. Jun. Aug. Baumg. 635. Reich. 89.

T R I G Y N I A.

CCIV. RESEDA. *Lin.*

467. *luteola* *Lin.* ♂. In arenosis, viis prope Connowitz, Eutritsch, Stützeritz, Dürrenberg etc. Jun. Jul. Baumg. 636. Reich. 90.
468. *lutea* *Lin.* ☉. In agris ad Koetschau. Jun. Jul. Baumg. 638.

CCV. EUPHORBIA. *Lin.*

* Umbella trifida.

469. *Peplus* *Lin.* ☉. In cultis, oleraculis passim. Aug. Sept. Baumg. 640. Reich. 90.
470. *exigua* *Lin.* ☉. In agris inter segetes, v. c. prope Connowitz, Kleindölzig etc. haud infrequens. Jul. Sept. Baumg. 641. Reich. 91.

++ Umbella quinquefida.

471. *dulcis* *Lin.* ♀. In nemorosis ad Connowitz, Leutsch, Grimma, in sylv. academ. Mai. Jun. Baumg. 643. Reich. 91.
472. *platyphyllos* *Lin.* ☉. In agris ad Dürrenberg passim. Aug. Sept. Baumg. 645. Reich. 92.
473. *helioscopia* *Lin.* ☉. In agris, cultis, inter segetes vulgaris. Jul. Sept. Baumg. 644. Reich. 91.

+++ Umbella multifida.

474. *Cyparissias* *Lin.* ♀. Ad vias, in pascuis versurisque agrorum prope Taucham, Martisburgum, ad sylvae marginem prope Raschwitz etc., sed in urbis vicinia ipsa rarissima. Mai. Jul. Baumg. 647. Reich. 92.
475. *Esula* *Lin.* ♀. Ad viam pone Schkeuditz, et in coemeterio prope Taucham rarior. Jul. Aug. Baumg. 646. Reich. 92.
476. *palustris* *Lin.* ♀. In pratis paludosis prope Kleindölzig et Gundorf, im Leutscher Holze, nec non inter Döllnitz et Merseburg passim. Mai. Jun. Baumg. 648. Reich. 93.

D O D E C A G Y N I A.

CCV. SEMPERVIVUM. *Lin.*

477. *sectorum* *Lin.* 4. In muris et tectis pagorum vulgare. Jun. Jul. Baumg. 649. Reich, 93.
 * 478. *hirtum* *Lin.* 4. (*S. globiferum* auct.) In muris limosis pagorum Eufritzsch et Delitz. Jul. Aug. Reich, 94. Wallr. Sched. crit. p. 508.

CLASSIS XII.

I C O S A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

CCVI. PRUNUS. *Lin.*

479. *spinosa* *Lin.* 5. In dumetis, versuris agrorum, ad margines sylvarum vulgaris. Apr. Mai. Baumg. 658. Reich, 95.
 480. *avium* *Lin.* 5. In sylvis et nemoribus; Mai. Jun. Baumg. 655. Reich, 95.
 481. *Padus* *Lin.* 6. In nemorosis, ad sepes vulgaris. Apr. Mai. Baumg. 652. Reich, 94.
 482. *Cerasus* *Lin.* 5. In nemoribus passim. Apr. Mai. Baumg. 654. 1)

D I - P E N T A G Y N I A.

CCVII. SPIRÆA. *Lin.*

- * 483. *Aruncus* *Lin.* 4. Ad ripam Muldæ australem prope Grimman. Mai. Jul. Schwaegr. Topogr. IV. p. 8. Reich, 98.
 484. *Filipendula* *Lin.* 4. In pratis siccioribus prope Kleindölszig et am Gesundbrunnen. Jun. Jul. Baumg. 673. Reich, 98.
 485. *Ulmaria* *Lin.* 4. In umbrosis, pratibus humidis vulgaris. Jun. Jul. Baumg. 674. Reich, 98.
 * *β. demodata* *Presl.* In umbrosis v. c. im Rosenthale, et ad Lindensu, Schönsfeld haud infrequens.
 CCVIII. MESPILUS *Lin.*

+ *Inermis.*

486. *germanica* *Lin.* 3. In sylvis, fruticetis; dumetis, v. c. prope Abtaundorf, in sylva academica, prope Brandis, Grimman. Mai. Baumg. 663. Reich, 97.

1) *Prunus domestica* et *lesitica* *Lin.* Baumg. 656 et 657. ad plantas pertinent ex indigenarum recensu eliminandæ.

++ Spinosae.

485. *Oxyacantha* *Linn. f.* (*Crataegus Oxyacantha* *Linn.*) In nemorosis, ad sepes v. c. versus dem Thongraben, am Bieultz et alibi frequens. Mai. Jun. Baumg. 660. Reich. 96.
- * 488. *monogyna* *Linn. f.* Ad sepes inque dunactis c. priori passim. Mai. Jun. Reich. 98.

CCIX. PYRUS, *Linn.*

489. *communis* *Linn. f.* (*P. Pyraeaster* *W.*) In sylvaticis, pagis vulgaris. Apr. Mai. Baumg. 665.
490. *Malus* *Linn. f.* In sylvis umbrosis, v. c. im Rosenthal, im Connewitzer Holze, Zweynauendorf etc. frequens. Mai. Baumg. 667. Reich. 97.
491. *aucuparia* *Gaertn. f.* (*Sorbus aucuparia* *Linn.*) In sylvis, ad pagos abunde. Mai. Jun. Baumg. 661. Reich. 97. *)

P O L Y G Y N I A.

CCX. RUBUS, *Linn.*

492. *Idaeus* *Linn. f.* In sylvaticis umbrosis, v. c. ad Lindenthal, Leutsch, in sylva academica etc. Mai. Jun. Baumg. 680. Reich. 100.
493. *fruticosus* *Linn. f.* In nemorosis v. c. im Stünzer Holze, passim. Jun. Aug. Baumg. 691. *)
- * 494. *corylifolius* *Spreng. f.* In nemorosis, sepibus, fruticosis, v. c. ad Lindenthal, im Bieultz, ad fontem prope Burghausen, in sylva academica etc. frequens. Mai. Jul. Reich. 101.
495. *caesius* *Linn. f.* In sylvis, sepibus et ad margines agrorum vulgaris. Jun. Jul. Baumg. 690. Reich. 100.
496. *saxatilis* *Linn. f.* In sylvaticis montosis, v. c. im Bieultz et in sylva academica passim. Mai. Jun. Baumg. 693.

CCXI. FRAGARIA, *Linn.*

- * 497. *collina* *Éhrh. f.* In collibus apricis, v. c. am Bieultz et prope Grimman rarius. Jun. Jul. Reich. 102.
498. *vesca* *Linn. f.* In nemorosis, pascuis, pratiquis sylvaticis frequens. Mai. Jun. Baumg. 695. Reich. 102. *)

1) *Pyrus torminalis* *Ehrl.* Baumg. 659. hoc tempore non invenitur spontaneus.

2) *Rubus suberectus* *Anders* (*R. nemorosus* *Hayne*) *Reichenbachio* teste p. 101. haud raro crescit ad sylvam prope Lindenthal. Jun. Jul.

3) Hoc referenda est *Fragaria semperflorans* *Hayne*, Reich. 102.

CCXII. POTENTILLA. *Lia.*

+ Foliis pinnatis.

499. *Anserina Lia.* 2. In pascuis, ad vias vulgatissima. Jun. Jul. Baumg. 697. Reich. 103.
 500. *supina Lia.* 2. In pratis, agris arenosis, v. c. prope Moeckern, Leutsch. Baumg. 698.
 501. *palustris Scop.* 2. (*Comarum palustre Lia.*) In pratis paludosis ad Schoenfeld et Beandorf rarius. Jun. Jul. Baumg. 706. Reich. 107.

+ + Foliis digitatis.

502. *argentea Lia.* 2. In ruderalis, ad vias copiose. Jun. Jul. Baumg. 700.
 503. *verna Lia.* 2. In pascuis editioribus pratisque siccis, am Bientz, ad Ländenthal, in der Hardt etc. Apr. Mai. Baumg. 701.
 * 504. *canescens Besser.* 2. (*P. ascendens W. et K.*) In agris arenosis ad Connewitz rarius. Jun. Jul.
 505. *reptans Lia.* 2. Ad aggeres, vias, et in pascuis frequens. Mai. Jul. Baumg. 703. Reich. 108.
 506. *alba Lia.* 2. In nemorosis montosis e. g. in Bientz rarius. Mai. Jul. Baumg. 702.
 * 507. *nemorialis Neesl.* 2. (*Tormentilla reptans Lia.*) In pineto ad Ländenthal, in sylva academica, et in sylvis ad Düben rarius. Mai. Jun. Schwaegr. Topogr. IV. p. 7.

+ + + Foliis ternatis.

508. *Tormentilla Schreb.* 2. (*Tormentilla erecta Lia.*) In pratis humidiusculis v. c. in Rosenthale, ad Schoenfeld, Kleindölzig frequens. Mai. Jul. *) Baumg. 694. Reich. 104.

CCXIII. GEUM. *Lia.*

509. *urbanum Lia.* 2. In umbrosis, ad sepes, dumeta vulgare. Jun. Jul. Baumg. 704. Reich. 105.
 510. *rivale Lia.* 2. (*Geum nutans Baumg.*) In pratis et nemoribus udis in Rosenthale, ad Schoenfeld, Abtnandorf, umbrosis ad Leutsch, Connewitz etc. copiose. Jun. Jul. Baumg. 705. Reich. 106.

CCXIV. ROSA. *Lia.*

† Germiibus glabris.

511. *canina Lia.* b. In sylvis, dumetis, ad sepes vulgaris. Jun. Jul. Baumg. 686. Reich. 98.
 β. *glauca hort. Paris.* in Leutscher Holze.

1) *Potentilla Fragariae Peck.* 2. (*Fragaria sterilis Lia.*) Baumg. 696. *Lodice ex agro nostro auferit.*

- * 512. *platyphylla* *Ram.* ♀ In sepihus prope Rochara et Grimman, Jun. Jul. *Ram.* p. 82. ¹⁾
513. *spinosissima* *Lia.* ♀. In sepihus atque dunetis prope Lützen passim. Mai. Jul. *Baumg.* 679. *Spreng.* R. *Hul.* 559.
514. *toментosa* *Smth.* ♀. (*R. villosa* *Ehrh.*, *mollissima* *Berk.*) In sylvā acadēmica et prope Grimman rarior. Jun. Jul. *Baumg.* 680. *Reich.* 99.
515. *cinnaomona* *Lia.* ♀. In nemorosis, sepihus, v. c. in Roeseuthale, prope Leutsch etc. Mai. Jun. *Baumg.* 678.
+ + Germinibus hispīdis.
516. *rubiginosa* *Lia.* ♀. Ad sepes, vercuras agrorum et margines sylvarum v. c. prope Oetsch et alibi passim. Jun. Jul. *Baumg.* 676.
β. *triflora* in sepihus ad Bockwitz.
γ. *parvifolia* c. antecedente, atque pons Raschwitz.
δ. et ε. *rotundifolia* et *uncinella* ad Bockwitz.

CLASSIS XIII.

POLYANDRIA.

MONOGYNIA.

CCXV. PAPAVER. *Lia.*

+ Capsulis hispīdis.

517. *Argemone* *Lia.* ☉. In agris, inter segetes vulgare. Jun. Aug. *Baumg.* 708. ²⁾

+ + Capsulis glabris.

518. *Rhoeas* *Lia.* ☉. In agris inter segetes copioso. Jun. Jul. *Baumg.* 709. *Reich.* 108.
519. *dubium* *Lia.* ☉. Inter segetes, v. c. prope Schoenfeld, Gundoof etc. haud infrequens. Jun. Jul. *Baumg.* 710. *Reich.* 108.

CCXVI. CHELIDONIUM. *Lia.*

520. *majus* *Lia.* ♀. In ruderatis, ad vias, sepes et fossas ubique. Mai. Jul. *Baumg.* 712. *Reich.* 107. ³⁾

1) A. *Ram.* *Enumeratio Rosarum circa Wirsceburgum crescentium.* Norimb. 1817. 8.

2) *Papaver hybridum* *Lia.* post *Baumgartenium* 707. nomen quantum solo in locis dictis occurrit.

3) Hoc idem valet de *Actaea spicata.* *Baumg.* 713.

CCXVII. TILIA. *Lin.*

521. parvifolia *Ehrh.* f. (T. Europaea *Lin.* T. cordata Baumg.) In sylvis, ambulacris, ad pagos. Jun. Baumg. 715. Reich. 119.

522. grandifolia *Ehrh.* f. (T. Europaea *Lin.* T. vulgaris Baumg.) Iisdem in locis c. priori. Baumg. 715. Reich. 119.

CCXVIII. HELIANTHEMUM. *Tourn.*

523. vulgare *Gaertn.* f. (Cistus Helianthemum *Lin.*) In pratis sylvaticis siccis prope Leutsch, Kleindölszig, im Lündenthaler Holz, ad Roeglitz, in colle ad Benndorf etc. Jun. Aug. Baumg. 714. Reich. 111.

CCXIX. NYMPHAEA. *Lin.*

524. alba *Lin.* f. In piscina in Gauchs Gute, et in Pflusa prope Raschwitz rarior. Jun. Jul. Baumg. 718. Reich. 109.

CCXX. NUPHAR. *Smith.*

525. luteum *Smith.* f. (Nymphaea lutea *Lin.*) In aquis stagnantibus vulgare. Jun. Jul. Baumg. 717. Reich. 110. ²⁾

T R I G Y N I A.

CCXXI. DELPHINIUM. *Lin.*

526. Consolida *Lin.* f. In agris inter segetes copiose. Jun. Jul. Baumg. 720. Reich. 112.

P E N T A G Y N I A.

CCXXII. NIGELLA. *Lin.*

527. arvensis *Lin.* f. In agris inter segetes hinc inde sparsim. Jul. Aug. Baumg. 725. Reich. 113. ²⁾

CCXXIII. HYPERICUM. *Lin.*

528. quadrangulare *Lin.* f. In pratis et nemoribus humidis prope Schoenefeld, Barneck, Kleindölszig etc. Jul. Aug. Baumg. 1016. Reich. 113.

529. perforatum *Lin.* f. In pratis, pascuis, ruderatis, versuris agrorum vulgare. Jul. Aug. Baumg. 1017. Reich. 114.

530. humifusum *Lin.* f. In agris arenosis ad Mockern, am Bienitz etc. Jul. Sept. Baumg. 1018.

1) Reichenbachius in Iconographia Tom. II. p. 10. speciem hujus generis tetellam commemorat *Flor. Lips.* indigenam, inter Nuphar Luteum et pumilum intermediam. Ipse autem plantam non vidit.

2) Nigella arvensis *Lin.* Baumg. 724. novissime tempore haud rarus apparuit, ac Aquilegia vulgaris *Lin.* Baumg. 722. simul evanuisse videtur.

- * 531. dubium *Leers.* ♀. In versuris agrorum inter Schönfeld et Abtsaundorf et in sylva: die Herdt rariss. Jul. Aug.
 532. montanum *Linn.* ♀. In sylvaticis montosis in Bientitz sparsim. Jul. Aug. Baumg. 1019.
 533. pulchrum *Linn.* ♀. In pratis udis, et in sylvis frondosis prope Schmoelen ad Muldam rariss. Jul. Aug. Baumg. 1021.
 534. hirsutum *Linn.* ♀. In sylvaticis umbrosis, in (Rosenthale, im Connewitzer Holze, der Bürgeraue etc. Jul. Aug. Baumg. 1020. *)

P O L Y G Y N I A.

CCXXIV. ADONIS. *Linn.*

535. aestivalis *Linn.* ☉. In agris inter segetes passim. Mai. Jun. Baumg. 751.
 536. autumnalis *Linn.* ☉. Inter segetes passim. Jul. Aug. Baumg. 752.

CCXXV. RANUNCULUS. *Linn.*

+ Follis simplicibus.

537. Flammula *Linn.* ♀. In pratis udis et fossis vulgarissima. Mai. Aug. Baumg. 737. Reich. 118.
 β. reptans *Linn.* In paludosis prope dem Gesundbrunnen,
 538. Lingua *Linn.* ♀. In paludosis prope Schoenefeld, Connewitz etc. Jun. Jul. Baumg. 738. Reich. 119.
 539. Ficaria *Linn.* ♀. (Ficaria verna Pers.) In pratis sylvaticis humidis copiose. Apr. Mai. Baumg. 760. Reich. 117.

+ + Follis dissectis et divisis.

540. auricomus *Linn.* ♀. In gramineis pratisque sylvaticis, v. c. in Rosenthale, Saurweide, Leucher Holze etc. Apr. Mai. Baumg. 739. Reich. 120.
 541. sceleratus *Linn.* ☉. In fossis, locisque paludosis abunde. Mai. Jul. Baumg. 740. Reich. 120.
 542. bulbosus *Linn.* ♀. In arvis et pratis v. c. prope Schleussig, Connewitz, Moeckern, Eutritsch etc. Mai. Jul. Baumg. 741. Reich. 122.
 * 543. hirsutus *Ait.* ♀. (R. Philonotis Retz) In pratis udis, ad margines agrorum v. c. Vogelwiese, Saurweide, hinter dem

1) Hypericum Kobilianum Spr. in aggeribus siccis prope alte Funkenburg saepius fuisse repertam enarrat Schwager. Topogr. IV. p. 3., qui locus agrestis factus est.